

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 " "
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentelen levelek
 csak ismert keszektől fo-
 gadhatnak el.
 Kéziratot nem adhatnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyitáskor minden gar-
 mondor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes szó után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, diszkrét és kör-
 zettel ellátott hirdeté-
 nyekért természetesen
 minden centimeter
 után 3 kr. számítottak.
 Állandó hirdetéseknek
 csak (rezmény nyújtatik).
 Hirdetések a „Zemplén”
 nyomdájába küldendők.



LAJOS NAPJA.

Harminczhét év óta Lajos napja ünnepe a magyarnak.

S ha talán — a nyomasztó anyagi körülmények és a mindennapi megélhetés nehézségei közt — egyébkor nem is, de Lajos napján minden igaz magyar, lelkével felkeresi a szabad eszmék fölkeletét, nagy bajnokát: *Kossuth Lajost* és keblének kegyetes érzelmeivel adózik neki.

Két név van, melyet a magyar nép imádatos tisztelettel vesz körül: *Kossuth* és *Petőfi*-é; mindkét név a szabadság és hazaszeretet dicsőfényével van övezve.

E két név az, mely a palotákban és kunyhókban egyaránt ismerős; e két név az, melyet a paloták és kunyhók gyermekei az imádsággal egyszerre tanulnak megismerni és tisztelni. Nem csoda, hisz mindkét név tulajdonosa az emberiség legdrágább kincséért, a szabadságért vívott nagy küzdelemben szentelődött meg.

A Lajos naphoz, illetve névhez azonban nekünk zemplénieknek van legtöbb jogunk; hisz annak dicső tulajdonosa, a nemzet tiszteletének és bálmutának mythoszi magaslatára emelkedett tárgya: *Kossuth Lajos* itt született megyénkben; itt játszta le gyermekéveit; itt lelkesült mint ifjú; itt küzdött mint férfiú; itt kezdte hangoztatni a szabadság, népjog és hazáért lángoló lelkének magasatos eszméit, melyek az 1848-ik évi dicső alkotásokban nyertek megtestesülést és melyek jelenben államiságunk alapját képezik.

Légy tehát névnapodon üdvözölve általunk nagy hazánkfia!

És dicső névnapodon ajándékol mit adjunk neked? Mit? — Adunk egy szent fogadást, hogy hazánkat oly forrón, oly

T Á R C S A .

A cseh világfürdők, tekintettel a hazai viszonyokra.

— Uti vázlatok. —

Dr. Weiszberg Zsigmondtól.

II. Karlsbad.

Franzensbadból ötök reggel elutazván, a futárvonat 3/4 óra alatt röpitett Karlsbadba; — hol ép idején megérkeztem, hogy az itt divó ivó-kurát tetőpontján érjem; ellentétben F. dal már korán reggel kezdődvén itt a gyógyforrásokhoz való tömeges zarándokolás K. a Tepl-folyó mindkét partján, vadregényes, fenyű- és bükkfáktól övezett, szűk völgyben fekszik. A Tepl bal partján, az u. n. „vásár” (markt) képezi a város központját és egyszerűsége nevezetességekre nézve a legérdekesebb tért, itt állván alapítójának, IV. Károly császárnak szobra; továbbá ama „zu den drei Mohren” czimzett ház, melyben 1795-ben a nagy Goethe lakott; nem különben ama „zum weissen Löwen” czimzett is, melyben a történelmileg nevezetes „Karlsbadi határozatok” hozattak. Az indóházról tetővázás nélkül ide érve, egészen fölőlegessé válik a gyógyforrások utáni tudakolás; a mennyiben innen a betegek áradata még önkénytelenül is magával sodorja az embert, egy keskeny hidig, melyen

híven, oly önzetlen fogjuk szeretni, mint te szereted.

És dicső névnapodon mit kívánjunk neked? Mit? — Kívánjuk azt, hogy láthass: egy független Magyarországot, egy független, szabad, boldog magyar néppel. Ugy legyen!

N. G.

A család, iskola és társadalom.

(Folytatás.)

A társadalom.

Az ember társas lény, — a társadalmi behatások uralma alatt nő és él; — miként a gyémántot csak saját porával lehet csiszolni, úgy az ember is csak emberek között csiszolódik emberré; tehetségeit embertársainak tehetségein edzi, nagyvá és nemessé ép azon küzdelem alakítja át, melyben a nyilvános életben ember emberrel szemközt áll. Nagyon fontos dolog, hogy a társadalomba lépő fiatal ember ismerje annak előnyeit és hátrányait, mert így sokkal biztosabban fog haladni annak ezerszeres bajai között, annál inkább fog tudni alkalmazkodni a társadalmi szokásokhoz, mint a társadalom tagja sokkal inkább hasznára lehet annak. A társadalomnak magának is elengedhetlen kötelessége volna, hogy új tagjának jó példát adjon. Őt támogassa s a hol csak lehet segítse, — ha ezt tenné a társadalom, akkor nem pusztulna el annyi remény, mint napjainkban, nem csüggednének még a lelki-erők is — látva, hogy a társadalom felhasználja őket addig, — míg szükség van rájuk, — de ha nincs eldobja, mint hitvány darabot; másrészt meg az érdemtelent helyezi az érdemes fölé, igen sokszor becsukott szemmel jár, hogy ne lássa az igazságot, mert pirulnia kellene előtte! Mondjuk ki az igazat: — a társadalom légköre olykor megmérgezi, elszedíti a fiatal korukat, kik arany hegyekről álmodozva, a hiu reménység szárnyain röpdösve lépnek a világba, mintegy tökéletes boldogságnak képzel hazájába s ha a jó nevelés és szilárd erkölcs nem támogatja őket — szerencsétlenül elpusztulnak. Csak kiknek szívök, lelkök, jellemük az erkölcs, a becsület vértjével van övezve, csak azok haladhatnak biztosan az élet küzdelmes utain. —

A nyilvános életben a becsület olykor háttérbe szorul tisztelet üzérédekésk által megzavargodott emberek emelt fővel járhatnak s magas

át érve, a mélységből jövő különös zaj úti megfúlunk; csodálkozva követjük a tömeget a lépcsőn le mink is — és megigézve állunk K. legregőbb és legnagyobb forrása, a mindenkit oly hatalmasan megragadó természeti csoda, az u. n. „Sprudel” habzó és forró látszó vízkévei előtt! Hét, részint furt, részint természetadta nyilvános buzog itt a valószínűleg közös medrű szag- és színnélküli, gyengén sós, nem kellemetlen ízű *hévvíz* — mint K. legdusabb forrása, a mennyiben perczenként 17 hektoliter 59,0 R. vizet szolgáltat.

Mélyen meghatva csodáljuk itt perczekig a természet e ritka és hatásaira nézve áldásdus tüneményét, az u. n. „egészség forrása”, melyről elmélkedve, méltán állíthatjuk, hogy: hic est locus, ubi natura gaudet succurrere vitae! De egyuttal, itt a legalkalmasabb hely — és ilyenkor egyszerűsége az idő is — a legkritikább és legérdekesebb *népisme*i tanulmányok megtevése. Ime, ezen különféle színezetű és szabású arcok; ezen idegenszerű, feltűnő ruházatok; ezen furcsa szójárások; az a sürgés-forgás, szakadatlan jövőmenés: nem könnyen elképzelhetetik e velünk, hogy tulajdonképen nem a karlsbadi „Sprudel” mellett, hanem inkább a bécsi „Ringstrassé”-n, a párizsi „Boulevard”-on, vagy a forgalom más világhírű pontján vagyunk?!

S mégis, minő ritka tüneménye az *egyenység*nek és *egyenlőség*nek, melyet e földön talán

polczokra vergődnek, az erényt sokan ostobaságnak, a bünt meg eszélyességnak, dicsőségnak tartják, a mi azt eredményezi azután, hogy az erkölcsök hanyatlanak s a lelkiismeret eladó. Egészségtelen állapotok ezek, — s ily egészségtelen légkörben az ifjuság lelke, szíve beteg lesz; lelkiismerete, jelleme tökéletlenül fejlődik, vallásos érzelmei ingadozóknak lesznek, a minthogy tapasztaljuk is, hogy társadalmi életünkben a vallás és erkölcs nem mérvadó hatalmak már, Nem csoda, hogy az ifju, ki csak imént lépett be a társadalmi életbe, — egyszerre hatalmas, gazdag és tekintélyes akar lenni, neki rohan türelmét vesztve a sors és a rohanó szerencse kerekének s e kerek azután tör és gázol, a minek elégtelenség, boldogtalanság, nemtelen cselekedetek s számos vétkes és aljas tett a következménye.

Egy másik ok, melyből a többi társadalmi baj származik — azon szomorú tény, hogy a társadalmi erkölcsök nagyon lazák, úgyhogy nem is nem is nevezhetők többé erkölcsöknek, pedig minden társadalmi erényt minő az igazi barátság, haza- és felebarátság, igazságosság, méltányosság, munkásság, illedelem és hála, a társadalomnak kellene kialakítani az egyénben, de — fájdalom — mindez igen sokszor nem történhetik meg, mert az alap — a társadalmi erkölcs — hiányzik. Innen van az, hogy napjainkban a nagy és tiszta jellemek nagyon megritkultak s feltűnően nagy a kis lelkek száma. A dolog természetes is, mert a társadalom hibái, félszégei és előítéletei szükségképp megkivánják a maguk áldozatait. S épen ezért mindenkinek kötelessége tehetsége szerint járulni a társadalmi bajok ferdésége, s rossz szokások megváltoztatásához. A gyomot irtani kell, hogy a megtisztított talajban helye legyen a hasznos növénynek. A társadalom saját bajain leginkább társadalmi uton segíthet — s ha ehhez még kiki önmagát is megfigyeli s lehetőleg változtatni igyekszik a maga gyengéin, úgy önmagát, de a társadalmat is emelni, javítani fogja. A társadalom, mely beteges állapotai ellen semmit sem tesz, hanem azokat megtűri, maga készíti elő a veszedelmet, a kellemetlenségeket, melyektől megszabadulni sokszor erőmegfeszítés mellett sem lehet.

Szerény soraimban — a mennyire azt tehetségem megengedte — hü képét igyekeztem adni annak, miként kellene a szülői háznak, iskolának és a társadalomnak együttesen működni, hogy a haza ifjuságának jövőndő sorsa és boldogsága biztos alapra legyen fektetve; elsoroltam a család és társadalom néhány baját, melyek nagyon is bémítolag hatnak az iskola működésére. Érzem,

sehoh sem találhatni meg oly feltűnő mérvben mint e helyütt! Igaza van Chyzernek, hogy itt egy uralkodó ház tagja csak úgy párosával kénytelen közeledni az előtte menő csurkás lengyel zsidó után az egészség forrásához, min az utána menő hordár; ki bérért teszi meg e sétát, hogy a járnai nem képes beteg számára vigye el a pohár friss ásványvizet. Itt látjuk párosban a kopenhágai hajógyárost a sattarai maharadsóhával; a zittai szabót, Humbert király szárnysegédjével; a sumatrai mynheert, a tomski ezüstbánya tulajdonossal; a chicagói csaplárost, a kecskeméti hentessel . . . excellenciáknak, herczegek, kisérsok, balletensek sat. egymással és egymásután hosszu, lassu „Gänsemarsok”-ban a gyógyforrásokhoz közeledve — nem e nagy látszik, mint egyetlenegy békés család? Hiába, az egészség forrásának terén, a *demokraczi*ai elv az egyed-uralkodó; — és a forró itallal szemben, a polgári gyomorhurut ép oly nehezen esik latba, mint az aristokratikus — aranyér!

S minő áhitattal isznak itt a szegények! Uram bocsáss meg! Egészséges létemre figyelmetem misem kerülte ki — és érdekesnek találtam még az egyesek arckifejezését is észlelni, melyet iváskor elárultak. Itt, mindjárt tőszomszédságomban, egy szegény, sötét narancsszínű májbeteg; — majdnem átszellemült arccal, szeméit az ég felé fordítva, apránként idogálja porcióját — közben-közben nagyot sohajtván:

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.

hogyan ebben sok újat nem mondtam, de annyit meg kell jegyezni, miszerint jóakarattal s a mindnyájunkat érdeklő közös jó szeretettel vezérelt s ha szerény soraim csak némi kis hasznot fognak hajtani a nevelés ügyének — igyekeztem bőven lesz megjutalmazva.

Blauár Ödön.

(Vége.)

A közigazgatási bizottságból.

1885. évi augusztus 10-én.

(Folytatás.)

Az igazságügyi ministerium a közg. biz. feltevése folytán, az *uzsora-vétségek ellen* a sztrókói járásra a büntető eljárásnak hivatalbéli megindítását elrendelte.

A görög kath. és görög keleti felekezeti néptanítók elmozdítását tárgyzó vallás- és közoktatásügyi ministeri rendelet alkalmazkodás végett a tanfelügyelőnek és a szolgabírónak kiadott. (Ezen rendelet lapunk hivatalos részében van közölve.)

A Sztavinszky Sándor sztrókói körjegyző elleni fegyelmi ügyre vonatkozó iratok a köztáblához tétettek át.

A közmunka s közlekedési minister a vaszerkezettel átalakítandó tokaji Tiszahidnak, valamint a 2288.90. sz. szelvények közti tiszai ártéri hidnak építésére az engedélyt megadta.

Dr. Löcherer Lőrincz börtönorvos kérvénye folytán a s.-a-ujhelyi fogház részére beszerzendő életmentési és sebészeti orvosi műszerek tárgyában a bizottság féliratot intézett az igazságügyi-ministeriumhoz.

Komáromy Károly Tokaj város felfüggesztett főbírájának visszahelyezése iránti kérvénye, az ellene folyamatban lévő fegyelmi vizsgálat foganatosításával megbízott megyei főjegyzőnek — oly célból — hogy a vizsgálat foganatosítása után a kérelem érdemére vonatkozólag jelentését mutassa be — kiadott.

A megyei alispán, árvaszéki h. elnök, kir. építészeti hivatal, tanfelügyelő, adófelügyelő, továbbá a kir. ügyész, adófelügyelő és főorvosnak a folyó év I-ső feléről szóló jelentéseik tudomásul vétettek.

Előterjesztett a bizottság ülésén, hogy a tavarna-homonnai, valamint homonna-barkó-nátfalusi utvonalak oly rossz állapotban vannak, miszerint azok mielőbbi helyreállítása égető szükségé vált.

A kir. építészeti hivatal a jelzett utvonalak mielőbbi jó karba helyezése iránt szükséges intézkedések megtételére utasított.

A possa-a-hrabóczi hidon a f. évi julius havában történt szerencsétlenség folytán Br. Balassa István a-hrabóczi lakos kiküldetni határozott az iránt, hogy vajjon a hid rossz állapota, vagy más egyes körülmények okozták-e az előadott szerencsétlenséget; vizsgálatot tartván, eljárása eredményéről szóló jelentését a f. évi szeptember havi közigazgatási bizottsági ülésre mutassa be.

A Tisza-Lucz és Tisza Dob között létesítendő összekötő vonal kiépítése tárgyában a bizottság féliratot intézett a közm. és közlekedésügyi ministeriumhoz.

Az alispán előterjesztése folytán — f. regmeczi illetőségű Tainer Pál 34 ik ezredbeli, b.-olaszi ill. Tomori Lajos 14. huszárezredbeli katonák, kis-azari ill. Kerekes Aladár egy éves önkéntes, petriki ill. Saffó János tüzér, s.-a-ujhelyi szül. Guttman Dávid 65. ezredbeli, t.-terebesi Tusda

János vártüzér, végardói ill. Koleszár Péter 14. ezredbeli huszár, ujhelyi ill. Koscsó András u. a. ezredbeli huszár és t.-luczi ill. Ignác Ferencz 65. ezredbeli katonák a hadseregből ideiglenesen elbocsátatni határozattak Továbbá bemutatta Cseszlyák József zamutói és Kotulyák János parnói lakos hadkötelesek kivételes nősülési engedélyök tárgyában hozott elutasító. Tóth Sándor láczai és Klebaskó János komlóskai lakos hadkötelesek ugyanily irányú kérelmeik tárgyában hozott s az engedély megadhatását és végül vajdácskai ill. Szilágyi Ferencz 40-ik zászlóaljbeli honvédek elbocsátását véleményezett határozati javaslatait, melyeket a bizottság elfogadott.

Levelezés.

Nagy-Mihály aug. 18. 1885.

Tekintetes szerkesztő ur!

Földrengés kétségtelen jeleit észleltük folyó hó 17-én d. u. 7 óra 50 perczkor városunkban.

A mondott időben ugyanis a talaj lábaink alatt gyors egymásutánban, többszörösen érezhetőleg megrendült, és a fal-órak ingáinak szabályos menete, mint egy láthatatlan kéz lökésére, szabálytalan mozgásba csapott át.

Legmeggyőzőbb bizonyítéknak látszik azonban erre nézve azon két körülmény, hogy a következő napon Sztáray Antal gróf éttermének mennyezetén és a róm. kath. templom tornyán eddig nem észlelt, jelentékeny repedések találtak.

A midőn e természeti tűneményt jelzem, egyszermind becses lapja folyó hó 9-én megjelent számában közölt nyílt levelemet rectificálni óhajtom. Táncestélyünk kedélyességére tanuk felhívott úrhölgyek kettejének neve mellett, zárjelben azt jegyzém meg, hogy »ők már a beregszászi kir. törvényszékhez tartoznak.«

Tettem ezt minden rosszakarat és utógondolat nélkül, azon jóhiszemben, hogy mindenki elérte benne a tréfát.

Sajnos, nem így történt. Félremagyarázták, s rosszakaratu gyanúsítást, rágalmat, becsületsértést olvastak ki többen belőle.

Minden további magyarázat és félreértéseknek útját vágandó tehát, készséggel kijelentem, miszerint az incriminált megjegyzéssel sem többet sem kevesebbet nem akartam kifejezni annál, minthogy az illető úrhölgyek ez időszert Ung-megye ragyogó csillagai, s hogy ennél fogva aki rájuk, mint »tanukra« hivatkoznék, annak e tekintetben a beregszászi kir. törvényszéket, vagy legalább is a szobránczi kir. járásbírósgot kellene megkeresni.

Tisztelettel

Nemo.

Varannó, aug. 18. 1885.

T. szerkesztő ur!

Városunkban folyó év augusztus hó 17-én 7 óra 45 perczkor az esteli órákban földrengés volt érezhető, mely az Ondava mentén pusztított leginkább. Varannón két lökést éreztünk, mely iszonyu robajjal jött északfelől s délkeleti irányban húzódott. Több ház megrepedezett, különösen a kir. járásbírósg épületében esett nagyobb kár, melynek hátsó részéről mintegy 3 ölnyi magasságban hullott le a vakolat.

Az ijedelem általános volt a rengés pillanatában, mely két másodperczig tartott, a lakosok mind az utcára futottak ki rémületökben.

A varannónál nagyobb rombolást és kárt tett a földrengés Tavarna községben, hol a gróf

elkényeztetett izlést kielégíti, és úgy drága mint mint nagyon olcsó étellel is szolgál. Nagy előnyt nyújt az, hogy igen sok magánháznál a gyógyműdhoz alkalmazott ételek készíttetnek; hátrány pedig — Braun tr. szerint — az, hogy a *tulságos erős kávé* itt nagy mértékben élveztetik, mire az ivás alatt gyakorlatban levő farsztó s éták, és az itt pompásan készített ital egyformán csábitanak.

De helyén lesz valahára K. *gyógyhatányairól* is egyet mást röviden elbeszélmi. K. *meleg forrásokban* vagyis hévízvezékben nagyon gazdag, melyek sótartalmukra nézve kevésbé, hanem inkább hőmérsékük és szénsavtartalmukra nézve különböznek. Legismeretesebbek a „Sprudel”-en kívül, a „Mühl” és „Schlossbrunn”. A vegyi elemzést tekintve, K. a glaubersó tartalmu szikéleges vizeknek legelső képviselője. A glaubersón és szénsavas szikélegen kívül, még szikhalvagot, szénsavat, sőt részben vasat is tartalmaz. Élettani hatására nézve: vagy mint pillanatnyi hashajtó használják, hasonlólag más ásványi és növényi hashajtóhoz; vagy kisebb adagoknak *enyhén izgató és elválasztást növelő* hatása vetetik alkalmazásba, hogy egyes nyhébb hatásból egy *összeget* hozunk létre, mely lényegileg szinte nagyobbodott bélelválasztásba megy ki, *de a gyomornak egyidejű kimelésével, és a bélnek hurutos izgatása nélkül* (Braun.) E szerint a táplálkozás, vérképződés és elválasztás nagy és fontos életművele-

Hadik Barkóczy uradalom tulajdonát képező kasztyú főhomlokzata s két szárnyépülete, s azonkívül azon összes gazdasági épületek oly nagymérvű rongálásokat szenvedtek, hogy a helyszínén megjelent járási főszolgabíró intézkedése folytán több lakhelyiség bezárattott, illetőleg azokból a lakók kiűritettek. Az uradalom kára 40—50000 frtra rug. Hasonló rombolást szenvedett a tavarnai róm. katolikus templom is, valamint Matyasócz községben a paplak és templom.

A rémület sokhelyütt igen nagy volt, úgy hogy Varannón a késő éjjeli órákban is az utcákon tanyáztak az emberek s csak félve szállingóztak hajlékaikba vissza.

Kész szolgája

Vékey Oszkár.

Köszönet nyilvánítás.

A s.-a-ujhelyi dalárda kellemes kötelességének tartja, az általa f. é. aug. 19-én rendezett hangverseny alkalmával, a t. közönség részéről is a legnagyobb meglepéssel találkozott s izlésel telt magas iskolát tanúsító közreműködésért Czanyuga Emma kisasszonynak hálás köszönetét nyilvánítani.

El nem mulaszthatja ez alkalomból a dalárda, városunkban ismert s most is szereplésével kellemes benyomást keltett jó dilettánsunk Székely Elek ur, valamint a t. közönség előtt kedves s általa mindig szívesen hallgatott zongora és hegedű játékkal történt közreműködésükért Olchváry Béla és Kazinczy Gábor urak irányában hála-jának kifejezést adni; Hegyi S. Gyula urnak pedig a színdarab rendezése körül tanúsított fáradozásai s áldozatkészségeért köszönet s elismeréssel adozni.

A dalárda nevében:

Füzesséry Ödön,
egyl. titkár.

Spilenberg Barna,
egyl. alelnök.

Különfélék.

(Király öfelsége) születésnapján ünnepélyes isteni tisztelet tartatott a parochialis templomban, melyet főt. Prámer Alajos apát plebános ur végzett megfelelő segédlettel. Az ünnepélyes misén a megyei tisztikar, élén az alispánal; a kir. törvényszék és járásbírósg tagjai a kir. törvénzi elnök vezetése alatt, továbbá az itteni honvéd helyőrség tisztjei Szánky Nándor ezredes-dandárnokkal, nemkülönbön a helybeli kir. hivatalok személyzete voltak jelen. Az isteni tisztelet alatt mozsarak durrogtak a diszben kirokkult honvedség pedig Gaál Sándor vezénylete mellett három kitünően sikerült diszlóvéssel emelte fényét az ünnepélynek.

(Szent-István ünnepét), mely napon egyszermind a kath. egyház itt búcsút tart — hazafias kegyelettel ünnepelte meg lakosságunk. Felesleges volna elősorolnunk e nagy nemzeti ünnep indokait s röviden elég utalnunk arra: hogy e nap annak a férfinak emlékeztetere van szentelve, ki a magyar állam alapját oly mély bölcseséggel rakta le, hogy a reá emelt dicső építmény ezer év viharaival diadalmasan küzdött meg s ha a nagy király szellemét a következő nemzedék is képes lesz megérteni, a jövő ezredév viharai még kevésbé fogják azt megingatni. Az egyházi szent beszédet ez idén is főt. Furedi János kegyestani-tórendi áldozó pap tartotta. Mély vallásos érzület lengte át szavait egybefonódva a hazaszeretet melegével. E szép beszéd hatása maradandó nyo-

te a karlsbadi víz behatása által újból fölelevenítettnek és szabályoztatnak, a kiürülések elősegítettnek a pangások pedig megszüntetnek. Az étvágy a kura kezdetén ugyan többnyire csökken, de ennek folyamában csakhamar ismét megtér sőt fokozódik. K. vizeknek magas hője — főleg fájós gyomor- és bélbajokban — nemcsak megnyugtatólag, de fájdalom csillapítólag is hat. Azondan az ivó kurán kívül, K.-ban a fürdőkúra is használtatik. A fürdők K.-ban, csekély halványtartalmukat tekintve, közömbös hévízvek, melyeknél csak a szénsav emeli kissé a hatányt. De meleg fürdők külföldben is hatalmas gyógyhatányok; amennyiben a környi idegekre hatván, az alábbszállt ideg-energiát újból fölemelik és fölelevenítik. Végre K. nem ép' utolsó gyógyhatányaihoz tartozik: a czélszerű, bizonyos korlátok közt divatosá vált testi mozgás, vagyis a kirándulás; mely tekintetben főleg a K.-tól 25 percznyire távol fekvő kies falu: Hammer (vagy Purkhammer); továbbá Engelhaus, Dabvitz (T. Körner által megénekelt tölgyfáiról híres) és — vagyis elsősorban: Giesshübel kiemelendők. De ezen utóbbiról majd a *§*legközelebb.

Folytatás a mellékleten.

inkra is, aminek egyik igazolásul szolgálhat az is, hogy a református lelkészt és egyházat a más vallású hívek — nem véve ki a barancsi tótokat sem — „magyar pap”, „magyar ekklézsiá” szókkal említik legtöbb helyütt, s különösen a tót vidékeken, hol minden kálvinista ekklézsiá, bizonyára a magyarság támaszpólául, védbástyájául tekintethető. Hát Kossuth, Petőfi catholicus felekezetből származtak-e?

Avagy tessék csak egyetlen panszláv magartású református embert, lelkészt, tanítót, vagy egyházközséget megnevezni széles Magyarországon! Csakhogy olyat nem talál! Nem úgy születtünk mi, és nem úgy nevelnek minket uram!

Különben pedig, hogy amaz alaptalan s felekezeti türelmetlenségről tanuskodó nyilatkozat, meghívott református vendégekkel szemben, mennyiben egyeztethető össze a műveltséggel és mennyiben felel meg egy a történelmi, mint a napirenden levő tényeknek: — itélje meg a művelt közönség.

Horváth János.
Bernáth Gyula.

Szakátsy Vincze.
Erdélyi Sándor.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni azt, hogy Orosz-Ruszká község határában épülő fűrészgyár, nem Calloch Ch. hanem egy francia társulat tulajdonát képezi.

Calloch Ch. az üzletnek szakértő vezetője; ennek folytán én D. Weuger, mint ezen francia társulat egyik tagjának teljhatalmu megbízottja ezennel kijelentem, hogy Calloch Ch. nevezet társulatától nincs feljogosítva arra, hogy ő az én bejegyzésem nélkül önmaga adásvevéseket tegyen — avagy szerződéseket kössön. — Tisztelettel kérem fel a nagyérdemű közönséget még arra nézve, hogy az üzletnek küldendő leveleket az orosz-ruszkai fűrészgyár kezelő-tisztségének, u. p. Nagy-Polena, Zemplénmegye cimezni szíveskedjék.

Kelt Orosz-Ruszkán, 1885. évi augusztus 1.

D. Weuger,
orosz ruszkai lakos.

Vasúti menetrend

a magyar éjszakkéleti vasúti vonal sátoralja-
ujhelyi indóházánál.

Érvényes 1885. szept. hó 1-től.

Budapest — M.-Sziget.		Gyors	Szem.	Vegy.
v o n a t				
Budapest máv.	ind.	2:35	8:15	7:25
Szerencs	érk.	7:47	4:40	2:23
S.-a.-Ujhely	érk.	8:59	6:08	4:40
Mező-Laborez	érk.	12:18	10:48	11:46
Ujhelyből Szig. s Ungv. felé ind.	érk.		7:02	9:21
Csap	érk.		8:18	10:59
Csap	ind.		8:31	11:09
Ungvár	érk.		9:27	12:11
Bátyu	ind.		9:11	11:50
M.-Sziget	érk.		1:41	6:19
M.-Sziget — Budapest.		Gyors	Szem.	Vegy.
v o n a t				
M.-Sziget	ind.		2:37	9:59
Bátyu	érk.		6:53	4:16
Ungvár	ind.		6:26	3:58
Csap	érk.		7:27	4:59
Csap	ind.		7:37	5:06
S.-a.-Ujhely	érk.		8:52	6:45
Mező-Laborez	ind.	3:16	4:50	5:—
S.-a.-Ujhely	ind.	7:10	9:43	12:03
Szerencs	ind.	8:29	11:39	2:40
Budapest	érk.	1:35	7:45	9:30
S.-a.-Ujhely — Kassa.		Gyors	Szem.	Vegy.
v o n a t				
S.-a.-Ujhely	ind.	9:04		7:20
L.-Mihályi	érk.	9:30		7:55
(M.-Laborez)	ind.		4:50	3:16
L.-Mihályi	ind.		9:48	8:20
Kassa	érk.		11:37	10:46
Kassa — S.-a.-Ujhely.		Gyors	Szem.	Vegy.
v o n a t				
Kassa	ind.		4:29	5:24
L.-Mihályi	érk.		6:14	7:43
(M.-Laborez)	érk.		10:48	12:18
L.-Mihályi	ind.	6:35		8:08
S.-a.-Ujhely	érk.	6:57		8:40

A vastag számok az éjjeli időt jelentik, esti 6 órától reggel 6 óráig

A gyorsvonat csak Budapest és Lemberg között közlekedik s csatlakozása Sziget Kassa-felé is van.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
BORÚTH ELEMEÉR.
Főmunkatárs **FARKAS BERTALAN.**

Hirdetmények.

1913. szám.

1885.

Hirdetmény.

A m. kir. pénzügyigazgatóságnak az 1885. évi augusztus hó 11-én kelt 34.364. számú intézkedéssel a homonnai kir. járásbíróház czélszerű elhelyezése végett a jelenleg a homonnai adó- s telekkönyvi hivatal által használt helyiségeknek átalakítását és egy emelettel való felemelését 11,979 frt 12 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1885. évi augusztus hó 27-ik napjának d. e. 10 órájára a Zemplén-megyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kifizőt nap d. e. 1/10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1885. aug. hó 13-án.

Zemplén-megyei kir. építészeti hivatal.

Szunyoghy Dezső,

2—2

kir. ker. főmérnök.



ANDEL J.-féle

uj felfedezett

tengertúli por

pusztit:

poloskát, bolhát, svábót, molyt, oroszbogárt, legyet, hangyát, pinczebogárt, madármolyt, egyáltalában minden nemű rovarot, — majdnem természetfölötti gyorsasággal és biztonsággal, — olyformán, hogy a létező rovaroktól annak még csak nyoma sem marad. —

Valódi minőségben és olcsó áron kapható:

Prága

ANDEL J.-féle gyógytűkereskedésében

13 „a fekete kutyához” Huss utca 13. és

Szentgyörgyi Vilmos fűszerkereskedésében

S.-a.-Ujhelyt. 6—8

Mak eladás.

A zétényi uradalom tulajdonát képező, zétényi és bési erdőkön termelt makk eladása árverés útján, Zétényben a tisztartói lakban f. hó 31-én reggeli 9 órakor fog megtartatni.

Árverési hirdetmény.

A leleszi prépostság uradalmához tartozó, leleszi és lelesz-pólányi erdőrészekben lévő bő makk-termés, folyó évi szeptember hó 1-én reggeli 9 órakor Leleszen, a gazdasági iroda helyiségében, árverés útján el fog adatni.

Az árverési feltételek pedig a jószágkormányzóságnál bármikor megtekinthetők.

A jószágkormányzóság.

TK. 397-9 sz.
1885.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Láczy Lajosné szül. Pandák Zsuzsanna végrehajthatónak, Pandák József végrehajtható szüneteltető elleni 1112 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék területén lévő Sáros-Patak községe határában fekvő a s.-pataki 105. sz. tjkvben Pandák József nevére jegyzett (7375—7376.) hr. sz. a. szántóföldre 54 frtban, az ugyanottani 216. számú tjkvben 8502. 5867., 6085. (8335—8336.) 8993. 9337/a. és 6785. hr. sz. a. foglalt szántóföldökből Pandák Józsefet illető 1/3-ad részre 329 frtban, a s.-ptaki 3246. sz. tjkvben Pandák József nevére jegyzett 235/a. hr. sz. a. elpusztult belhelyre 20 frtban, a 4663. h. sz. a. szőlőre 60 frtban, a (4677—82) hr. sz. a. szőlőre 320 frtban, az 5080. hr. sz. a. szőlőre 40 frtban, a 293/4. hr. sz. a. pinczére 10 frtban, a s.-pataki 3373. sz. tjkvben Pandák József nevére jegyzett (785—786.) 787. hr. sz. a. belhely, kert és 202. ö. i. sz. házra, 5735., 7472. és 9047. hr. sz. a. szántó földre 500. frtban, a s.-pataki 3476. sz. tjkvben Pandák József nevére jegyzett (3787—3788) h. r. sz. a. kis-pataki szőlőre 26 frtban, a s.-pataki 3723. sz. tjkvben Pandák József nevére jegyzett 6789. és (8771—8772) h. r. sz. a. szántóföldre 44 frtban a s.-pataki 2325. sz. tjkvben 8929. hr. sz. a. foglalt szántóföldből Pandák Józsefet illető 1/3-od részre 18 frtban, a s.-pataki 2365. sz. tjkvben 6992. hr. sz. a. foglalt rétből illetve zálogbirtokjából Pandák Józsefet illető 1/3-adra 25 frtban, a s.-pataki 2404. sz. tjkvben (7697—7698) hr. sz. a. foglalt rét illetve zálogbirtokjából Pandák Józsefet illető 1/3-adra 14 frtban, a s.-pataki 2450. sz. tjkvben 8282. h. r. sz. a. foglalt rét illetve zálogbirtokjából ugyancsak Pandák Józsefet illető 1/3-ad részre 18 frtban, az ugyanottani 2471. sz. tjkvben 8565. h. r. sz. a. foglalt rét illetve zálogbirtokjából öt illető 1/3-adra 5 frtban, végül az ugyanottani 2473. sz. tjkvben 8568 h. r. sz. a. rét illetve zálogbirtokjából ugyan öt illető 1/3-adra 5 frtban ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi október hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor S.-Patak községe házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 5 frt 40 krt, 32 frt 90 krt, 2 frt 60 krt, 6 frt, 32 frt, 4 frt, 1 frt, 50 frt, 2 frt 60 krt, 4 frt 40 krt, 1 frt 80 krt, 2 frt 50 krt, 1 frt 40 krt, 1 frt 80 krt, 50 krt 50 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1885. évi július hó 24. napján tartott üléséből.

Kapy,
kir. tvszéki jegyző.

Hammersberg Jenő,
kir. tvszéki elnök.

A sárospataki herczegi uradalom vég-ardói gazdaságában 28 darab vegyes koru Jorkshyr faj sertés eladó, bővebb tudósítás szereshető az uradalmi tisztartóságnál Sárospatrkon.

I—4

Egy tisztán angol faju, alig másfél éves, igen szép

tenyész kan

alulirtnál eladó.

Matolai Etele.

LEGJOBB SZERKEZETŰ

BORSAJTÓKAT,
SZŐLŐZÚZÓKAT,
SZECSKAVÁGÓKAT,
RÉPAVÁGÓKAT,

OLGSON ÉS GYORSAN SZÁLLIT

Grossmann és Rauschenbach

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁRA

BUDAPESTEN.

Arjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

LINKESCH SAMU özv.

vasüzlet Eperjesen

ajánlja kitűnő minőségű

krakói cserép-kályháit

fehér és díszes
színekben.

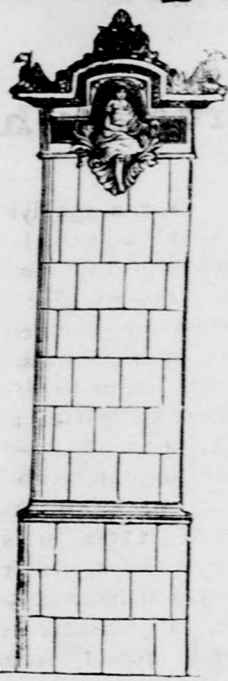
Kandallókat

TAKARÉK-

konyhákat,

bármilyen

kivitelben.



FA, KÖSZÉN

és

coaks fűtésre,

TÖLTŐ

és

szabályozható

készülékkel

berendezve.

legolcsóbb árakban.

Képviselőség: Reichard M. és fia uraknál S.-a.-Ujhely.

1925 szám.

1885.

Hirdetmény.

A Zemplén megye alispáni hivatala az 1885. évi augusztus hó 8-án kelt 10,055. számú rendeletével az alsó-hrabócz—possai megyei vonalon Alsó-Hrabócz községénél lévő boltozott áteresznek helyreállítását 1348 frt 77 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1885. évi augusztus hó 27. napjának d. e. 11 órájára a zemplénmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántépénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a Zemplénmegyei magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők. Kelt S.-a.-Ujhely, 1885. augusztus 15.

A Zemplén-megyei m. kir. építészeti hivatal.

A hivatal helyettes főnöke:

Nádory Vilmos.
kir. mérnök.

VIDATS EKÉK

Vidats-féle egyéb gépek és azok pótszerei

ezenl az **eredeti Vidats-féle minták** (modell) szerint **csak** az alább irt gyárban kaphatók, mely az összes mintákat a Vidats-féle csódtömegtől megszerezve, azokat is gyártja.

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-részvénytársaság gazdasági osztálya.

Központi iroda: Budapest, váczi-körut 57. szám.

TK. 2336. sz.
1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint tekkönyvi hatóság közhítré teszi, hogy Guba Györgyné szül. Lőrincz Anna, végrehajthatónak — Lőrincz Mihály és Weisz Hermann végrehajtást szenvedő elleni 75 frt tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a nagymihályi kir. járásbíró) területén lévő Butka község határában fekvő a butkai 57. sz. tjkben AL. 2—10, és 12—14. sorszám alatt foglalt egész volt urbéri kültelekből $\frac{2}{3}$ részben Lőrincz Mihályt (kinek neje Prada Anna) és ifj. Weisz Hermannnt illető jutatokra az árverést 1356 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi október hó 20-ik napján d. e. 9 órakor Butka községe házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 135 frt 90 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszter. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a homonnai kir. bíró mint tkvi hatóságnál 1885. évi június hó 22-én.

Cseley,
kir. bíró.

188. szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhítré teszi, hogy a varannói kir. járásbíró 546/85. számú végzése által Graepel Hugó végrehajtható javára Friedmann Lipót ellen 400 frt tőke, ennek 1884. év december hó 15. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 48 frt 14 kr. perköltetés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 3939 frtba becsült szoba butorok, lovak, szarvasmarhák stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1189/1885. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Mihalko községében leendő eszközzésére 1885. év szeptember hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megegyezéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek a becsáron alul is eladati fognak.

Kelt Varannón, 1885. évi aug. hó 18-ik napán.

Babesák József,
bir. kiküldött.



Minden kártékony és kellemetlen rovar teljes kiirtására, mint: poloska, bolha, sváb, moly, légy, tetű, hangya stb. különösen figyelmettesítjük, hogy

„ZACHERLIN”
nem tévesztendő össze a közönséges rovarporral.

A „ZACHERLIN” csak eredeti üvegben, sohasem papírban vagy nyitottan kimerve nem árusítatik. Az eredeti üveg, hogy az valódi legyen, névalírás és védjeggyel kell hogy ellátva legyen. 15, 30 és 50 kros üvegekben kapható: Bécsben Zacherl J., vagy pedig S.-a.-Ujhely

KORMOS és DECSÉNYI
kereskedésükben.

S.-a.-Ujhely. Nyomatott a „Zemplén” gyorsajtóján.

mokat hagyott az ájtatoskodók szívében s a hatás zárszavainál érte el tetőpontját, midőn mondá: „Már régóta el volna temetve a legutolsó magyar is, sőt nemzeti létünk emléke is örökre feledve már, ha éltünk minden szakában isten hatalmas segítségét annyiszor nem nyújt; ha a malasztal és erővel teljes István — a kereszténység behozatala által — nagy csudát nem művel a nép között, s ha a kereszténységnek üdvöt árasztó nagy eszméi: a hazaszeretet, szabadság és műveltség isten jóvoltából nemzetünk sajátjaivá nem válnak.“ E gyönyörű beszédet kik nem hallották, közvetve lelkesülhetnek begyőző szavain ha megolvassák, miután szerzője azt ki nyomtatva, a művelt közönség között kiosztotta.

(Megyénk főispánjának) névünnepe, mint az előző években, ez idén is a tisztelgők nagy száma jelent meg az ünnepelt férfi keletcsényi kastélyában s adott őszinte mesterkéletlen kifejezést szíve érzelmének. A kiháló félben levő magyar vendégszeretet varázsa egyrésztől, másrésztől pedig a tisztelet és szeretet, mellyel a megye minden fia el van telve annak fádhatlanul munkáló férfiú iránt, kétszeres vonzerőt gyakorolnak reá s kétszeresen köteleességévé teszik: hogy István napján a jelzett helyre zarándokoljon s népszerű főispánját jó kívánságival elhalmozza. Ezzel az adóval most sem maradt hátrálékban a háladatos megye sőt a növekvő elismerés csaknem megkétszerezte azok számát, kik a megemlékezés ez ősi szokásának hódolva, évről évre tenyerökön nyújtják szívöket át, melyet a páratlan fő ur iránti hála és rokonszenvedés s változhatlan meleg baráti érzelmek hevit által. Százhusz terítékű lakoma zárta be az ünnepélyt, hol a jó kívánság meleg hangú pohárköszöntések ékes formáiban találta meg nyilatkozási módját. Ebéd után pedig az arany ifjúság arany kedvvel látott a tánczhoz, hogy egyetlen fűszere se hiányozzék a patriarkális jellegű ünnepélynek.

(A sátoralja-ujhelyi) vasuti pályaudvar étterme annyi csín és eleganciával van berendezve s oly jó konyhával rendelkezik, miszerint nem mondunk nagyot ha azt állítjuk: hogy Budapestig hasonló komforttal ellátott étteremre alig vagy éppen nem találhatunk. A miskolczinál minden tekintetben elébb áll. Ami azonban e fényes kiállítású étteremmel nincs összhangban, azaz előtte elnyúló perron primitív burkolata, mely utczi kövezetnek sem járná meg, annyival kevésbé egy indóházai folyosó járdájának, hol naponként száz meg száz ember közlekedik. Megvagyunk győződve, hogy az igazgatóság, mely a közönség kényelmét s azonkívül a külsőt is mindig szemelőtt tartja, mielőbb vagy aszfaltotzatni fogja e helyet vagy pedig ami tartósabb: keramit burkolatot fog annál alkalmazni. De ez még nem minden, ami átalakításra vár ezen induló-háznál. A „bizonyos helyek“ annyira exponálva vannak itt, miszerint a várótermek és a jegyváltó előcsarnok levegője — dacára az alkalmazott vízvezetéknek — folytonosan bűzös s az ott való tartozkodást sokszor nagyon is kellemetlenné teszi. Mint fentebb megjegyeztük, az igazgatóság bizonyára fog módot találni arra, hogy úgy az egyik mint a másik kérdés mielőbb és pedig az utazó közönség előnyére nyerjen elintézt.

(Társas-vacsora.) A sátoralja-ujhelyi polgári olvasó kör Kossuth Lajos nagy hazánkfia névnapjának évfordulója alkalmából f. h. 24-én az „Ó-kaszinó“ vendéglő éttermében társas vacsorát rendez, melyre az olvasókör, választmánya meghívja a város hazafias közönségét. A részt venni szándékozók a polg. olvasó-kör helyiségében s a rendező bizottság tagjainál előre jelentkezhetnek. Vacsorajegy ára 60 kr.

(Terjed a fillokszera.) Alsó-Hegyaljáról értesítenek: miszerint ujabban B.-Kereszturban konstatáltak a fillokszera felléptét gr. Desewffy Miklós szőlőjében. Az inficiált terület eddig másfél holdat tesz ki. A Hegyalja felső végpontja sincs már e kártékony rovartól megkímélve, a mennyiben Báriban, gr. Vay Károlyné parkjában levő szőlő-lugason szintén találtak fillokszerát.

(Tűzvétség.) Kásón f. h. 17-én eddig kipuhatolhatlan okból tűz keletkezett, mely a nagy szétlől élesztve rövid pár óra alatt 18 lakóházat tett semmivé.

(Földrengés.) F. h. 17-én az esti órákban — mint levelezési rovatunkban olvasható — megyénk felvidékén földrengés vonult át s kisebb nagyobb károkat okozott. Nagy-Mihály, Homonna, Varannó, Tavarna, L.-Volya, és Mogyoroskáról vannak tudósításaink, melyek e nálunk ritkán észlelhető természeti tüneményt jelzik. A lökések általában két másodpercig tartottak s ezek közt legerősebb volt a tavarnai és homonnai hol a grófi kastélyok is megrongáltattak.

(Öngyilkosság.) A tokaji távirdaállomás főnöke: Birner f. h. 21-én ismeretlen okból a Tiszába ölte magát s habár azonnal hozzáálltak kereséséhez, hulláját mindez ideig meg nem találták. (Varannóról) írják nekünk: miszerint királyi öfelsége születés napját ünnepélyesen ülte meg a város lakossága s fényesen kivilágított. Kivételesen csak is a kir. adóhivatal helyisége képezett,

melynek gazdája — véletlenül-e vagy czélzatosan — nem látszottak tudomást venni a nap jelentőségéről. Általános megbotránkozást szült e mulasztás s oly megjegyzéseket provokált, melyeket szintén nem tesznek ablakukba. Még a legszegényebb osztály is igyekezett kifejezést adni koronás király iránti hő érzelmének s így annál inkább megrovandó azok mulasztása, kik mint állami tisztviselők első sorban lennének hivatva megadni a szeretett monarchának a köteles tiszteletet.

(Az agyagosi) új furdóben, — mint Mogyoroskáról írják — f. h. 15-én Varannó és vidéke fiatalága táncmulatságot rendezett, mely minden tekintetben sikerült. Derült ég mosolygott a nevezett napon Agyagosra — írja a tuláradozó tudósító — belészöve sugarait a szép szöke hölgyek arany hajába s körülragyogva a barnák éj-fürtjeit... Fáraó unokái húzták a jobbnál jobb talpalávalókat s a fiatalág járta tüzzel, hévvel. A táncztermet színes lampionok fénye világítja meg, pedig nem igen volt szükség reá, miután elég tündöklő csillag ragyogott ott. A hölgyek egyszerű eleganciája azt bizonyítja: hogy a drágakő bármily foglalatban is drágakő marad. A kedélyes mulatságnak éjfel tetett véget, feldőléssel fenyegeve a távozó öregeket, miután a fiatalok előtt az ég szempárok ragyogtak vezérlő szövevények gyanánt. Harmadnapra az öreg föld is megmozdult s hajlandók vagyunk hinni: hogy tánczkedve az agyagosi mulatság behatása alatt keletkezett s nem csak maga járta, de a szobában lévő tárgyakkal is ugyancsak járta a kállai kettőt.

(Lapunk mult) számában a „Különfélék“ közt „Tokaji kisértet“ czim alatt közölt újdonságunkra vonatkozólag a tokaji h. főbíró: Paulay Gábor úrtól egy magán levelet vettünk, a mely közleményünknek azon részét, hogy a g. kath. toronyba magát befészkelte négy bagoly elfogatása, mily nagy feltűnéssel történt, meglehetősen érzékeny, s talán még inkább epés hangon desavouálja s azt, ki e világra szóló eseményt velünk tudatta, nem a legkíméletesebb szavakkal illeti. Hát, a mint Paulay ur levelében maga is írja, a dolog nem tréfa, valóságilag megtörtént az és így, ha az eset leírása kissé felszallangozott, felcizfrázott kiadásban került már a „Zemplén“ hasábjára: ez lehet a fantázia szüleménye is és ezért keservesen feljajdulni — tulérzékenységgel; mert az a sallang, az az illusztráció semmi más, mint bors és paprika, a mik az olvasmányok egy kis jóízű adnak. Különbözik mi az egész történet ártatlan, tréfás dolognak tartottuk s ha biztos kézből nem kapjuk, talán kétkedtünk is volna azon, hogy megtörtént. Ma már kétségünk teljesen el van oszlatva, s ha tán nem oly parádéval ment végbe az a hadjárat, mint azt megírtuk t. i. „csákányokkal, vasvillákkal, alabárdokkal“: (ez talán nincs is Tokajban?) az inkriminált szavakat a Paulay ur kedvéért utólag ezennel kivöröskréttázzuk.

(A sárospataki ifjúság) f. augusztus hó 16-án tartotta meg szokott szünidei táncmulatságát az ottani önkéntes tűzoltó egylet javára igen jó sikerrel. A jókedvű táncznak csak a hűvös éj 10 órája vetett véget. A mulatság a zoldben, a Kossuth kertben folyt le. Tánczosnók nem csak szépek, de szép számmal is voltak. Ott volt Arvai Ilonka, Bessenyei Erzsike, Bogyay Vilma, Bukoveczky Gizella, Katona Erzsike és Mariska, Kérészy Emma, Maraszka Vilma, Mecner Ilka (A.-Bereczki) és Margit (Hotyka), Morvai Ida, Schleier Lujza (Hotyka), Szivós Irma, Szinyey Mariska, Somossy Boriska, Zombory Margitka kisasszonyok, Pavletits Györgyné és Újhelyi Irénne urhölgyek stb. A négyeseket 28 pár tánczolta.

(Új menetrend.) Jövő hó 1-ső napjától a magyar éjszakkéleti vasut vonalain új menetrend lép érvénybe. Az új menetrendet már lapunk mai száma hozza.

(Iskolai értesítés.) A s. a.-ujhelyi r. kath. gymnasiumban a beiratások és javító vizsgálatok újabb ministeri rendelet szerint csak a g. u. s. t. u. s. hó 29., 30. és 31-én tartatnak; szept. 1-én lesz az év ünnepies megnyitása, 2-án pedig már rendes előadás. Miről azon hozzáadás-sal értesítettnek a t. cz. szülők és gyámok, hogy az 1-ső osztályba csak oly tanulók vétetnek föl, kik aug. 31-én a 9. élet már betöltötték s ezt hiteles keresztlevéllel, illetőleg születési bizonyítvánnyal igazolják; továbbá hogy az évi 18 frt tandíjon kívül, újabb rendelet szerint, ezenül nemcsak az 1-ső osztályba lépők, hanem kivétel nélkül minden tanuló felvételi díj czimén még 2 frtot tartozik beiratáskor fizetni. Halmi László, gym. igazgató.

(Szülők figyelmébe.) Egy budapesti uri család a jövő tanévre hajlandó egy pár jó házból való tanuló teljes ellátásra elfogadni. A lakás Budapest középpontján van első emeleten. A Budapest központi fűdő és zongora is áll rendelkezésükre. A háznál francia társalgás folyik, ezenkívül kívánatra külön francia-leczkék is adatnak. Az érdeklődőknek lapunk kiadóhivatala kézséggel nyújt felvilágosítást.

(Értesítés.) 1. A homonnai polgári fiiskolában a beiratások f. é. aug. 31-től szept. 7-ig, a javító, pót-, magán- és felvételi vizsgálatok szept. 3-án délután fognak tartatni. Tandij egész évre 5 frt, beiratási díj külön 2 frt. Szegény sorsu jó tanulók tandíjmentességért folyamodhatnak. Ez iránti kérvényeket az iskolaszékhez czimezve a beiratáskor alulírt igazgatónál kell benyújtaniok. A m. v. növendékek a hittan tanításért külön 2 frt évi tandíjat fizetnek. A latin és francia nyelv, mint rendkívüli tantárgyak tanításáért szintén külön 6 frt, illetve 5 frt évi tandíj fizetendő. — 2. A polg. iskola első osztályába csak oly tanuló léphet be: a) a ki életének 9-ik évét betöltötte; b) kinek az elemi (nép-) iskola negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van, s erről vagy bizonyítványt mutat fel, vagy pedig felvételi vizsgát tesz. — 3. A polg. iskola bármely osztályába felvétetik minden oly tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik, és az azon osztályba megkivántató előkészültségről vizsgálat útján bizonyoságot tesz. A felvételi vizsga díjmentes. Más polg. iskolából vagy középtanodából jelentkező tanuló bizonyítványa alapján vétetik fel. Homonnán, 1885. aug. 19. Gerecz Lajos, a polg. iskola igazgatója.

„A Pesti Hírlap“, mely ma az országban egyik legolvasottabb, legkedveltebb s így egyszerűen legerettedtebb lap, nevezetes ujtás előtt áll. Mint ugyanis a nevezett lap szerkesztője velünk közli, a Pesti Hírlap előfizetőinek folytonos nagymérvű szaporodása szükségessé tette a lap kinyomatására eddig használt gyorsajtó-gépek kicserélését egy óránkint tízezer példányt kinyomó, főlágó és könyvalakra összehajtó körforgó (rotációs) géppel, melylyel már legközelebb fog a lap nyomtatása megkezdetni. Attól kezdve a Pesti Hírlap naponként kivétel nélkül két egész iven (16 oldal) fog megjelenni, ugy azonban, hogy mint a 16 oldal lapszám szerint egymásra következő, összefüggő egészet — mintegy könyvet — fog képezni, mi lehetővé teszi a lap beosztását sok tekintetben megnehezítő s az összefüggés rovására eső külön mellékletek mellőzését. Oly ujtás ez, minőt ma egyetlen budapesti lap sem képes fömutatni (sőt a bécsi lapok is csak külön nyomott mellékletekkel jelennek meg) s oly előny a lap olvasóra nézve, melyet — úgy hiszünk — mindnyájan méltányolni is fognak. De egyedül fog állani a Pesti Hírlap ezentul is következő specialitásaival: országközi karczolatok Mikszáth Kálmán tollából; zenemellékletek, minden héten egy vagy több szerzeménnyel; illusztrációk, egyes közlemények érdekesebbé tételére; mulattató apróbb közlemények (karczolatok, párisi apróságok, vegyesek, adomák), melyek a Pesti Hírlap egy számából sem hiányzanak; főlálgások a közönség köréből és szerkesztői üzenetek, mind oly számmal mint egymás lapban sem. A Pesti Hírlap minden pártól függetlenül szolgálja a nemzeti politika, szabadelvű haladás és a magyar demokracia érdekeit; vezérezkékül Pulszky Ferenc, Pesty Frigyes, Beksics Gusztáv, Török Kálmán, Eötvös Károly, Borostyáni Nándor, d. Kenedi Géza (Quintus), stb. írják. Tárczákat és karczolatokat: Mikszáth Kálmán (Scarron), Bartók Lajos, (Don Pedro), Agai Adolf (Csicseri Bors), Beniczky-Bajza Lenke, Majthényi Flóra, Tóth Béla, Tábori Róbert (Golumbus), Kürthy Emil (Köbor lovag), dr. Radó Antal, dr. Sziklay János, Roboz István, Sebők Zsigmond, Könyves Tóth Kálmán, Sümegi Kálmán, Latkóczy Mihály, Szatmári Mór, Szépfaludi O. Ferenc, dr. Váradi Antal stb. írják. A Pesti Hírlap ára bő és változatos tartalma mellett is alig több, mint a negyedannyit sem közlő legkisebb néplapoké; azaz egy óra 1 frt 20 kr.; negyedére 3 frt 50 kr.; mely a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Nádor utca 7. sz.) küldendő. Mutatványszámokat levelező-lapon kifejezett óhajra a kiadóhivatal egy hétig ingyen és bérmentve küld.

CSARNOK.

A hétről.

Mogyha dalárdánk a „Zemplén“ pár hét előtti számában valaki oldalba nem bökte volna, irván: hogy városunk társas életének élénkítésére minő kötelességei vannak stb. stb. hát bizony kanikulai lethargiajából aligha felébred, s tovább hűsöl vala a kassai dalár zászló szentelésen szerzett babérokon, s mi pedig egy igazán élvezetes estély örömeitől lettünk volna megfosztva.

Hanem a dalegylet „perpetuum mobile“-je, a mi jó „Ragyasunk“ akinek fádhatlanságát Sztropkó legkevésbébbé volt képes megszibbasztani, — mint a jó katona az ébresztőre — talpon termett, rövid idő alatt nyélbe volt ütve a dolog, leküzdve mindenféle apró-cseprő akadály, melyet az indolentia gordít a siker útjába, pár nap alatt terjedelmes plakátok kövér betűi hirdették minden utca szögletén az ígérkező eseményt, a 19-re kitűzött hangversenyt sokat ígéro műsorával.

Mükedvelőket csak tapssal szoktak és szabad kritizálni, mivelhogy a mükedvelői előadás olyan mint a házi ipar produktuma, ha megmutatják meg kell dicsérni, ha egyebet nem a törekvést, ócsárolni nem szabad, a kritika pedig ritkán udvarias, mindig valami érdességgel párosul. Ilyen kritikát csináljon az aki napszámba írja teli a papírost. Én szeretnék e helyütt is tapsolni, hogy hódolatomat méltóan fejezzem ki a mi kedves kis vendégünk: Czanyuga Emmácska kisasszony iránt. És ezzel nem hízélgés van kifejezve. Sőt kijelentjük e helyütt, hogy irányában fokozottabb igényeket tápláltunk az estélyen, mint minden mükedvelővel szemben eddig, mi, akiknek szerencsénk volt őt a szinpadon kívül megösmerni, s tudtuk, hogy egész kincses bányáját birja azon tehetségeknek melyeket a művészet legkövetelőbb ága megkiván, és azt is

mokat hagyott az ajtatoskodók szívében s a hatás zárszával érte el tetőpontját, midőn mondá: „Már régóta el volna temetve a legutolsó magyar is, sőt nemzeti létünk emléke is örökre feledve már, ha éltünk minden szakában isten hatalmas segítségét annyiszor nem nyújt; ha a malasztal és erővel teljes István — a kereszténység behozatala által — nagy csudát nem művel a nép között, s ha a kereszténységnek üdvöt árasztó nagy eszméi: a hazaszeretet, szabadság és műveltség isten jóvoltából nemzetünk sajnálta volna nem válnak.“ E gyönyörű beszédet kik nem hallották, közvetve lelkesülhetnek begyőző szavain ha megolvassák, miután szerzője azt kinyomatva, a művelt közönség között kiosztotta.

(Megyénk főispánjának) névünnepe, mint az előző években, ez idén is a tisztelgők nagy száma jelent meg az ünnepelt férfit keletkezett nagy kastélyában s adott őszinte mesterkéletlen kifejezést szíve érzelmének. A kiháló félben levő magyar vendégszeretet varázsa egyrésztől, másrésztől pedig a tisztelet és szeretet, mellyel a megye minden fia el van telve annak javán fáradhatlanul munkáló férfit iránt, kétszeres vonzerőt gyakorolnak rá s kétszeresen köteleességé teszik: hogy István napján a jelzett helyre zárandokoljon s népszerű főispánját jó kívánságival elhálalozza. Ezzel az adóval most sem maradt hátrálékban a hálados megye sőt a növekvő elismerés csaknem megkétszerezte azok számát, kik a megemlékezés ez ősi szokásának hódolva, évről évre tenyerökön nyújtják szívüket át, melyet a páratlan fő ur iránti hála és rokonszenv dagaszt s változhatlan meleg baráti érzelmeket hevit által. Százhusz terítékű lakoma zárta be az ünnepélyt, hol a jó kívánság meleg hangú pohárköszöntések ékes formáiban találta meg nyilatkozási módját. Ebéd után pedig az arany ifjúság arany kedvvel látott a tánczhoz, hogy egyetlen fűszere se hiányozzék a patriarkális jellegű ünnepélynek.

(A sátoralja-ujhelyi) vasuti pályaudvar étterme annyi csín és eleganciával van berendezve s oly jó konyhával rendelkezik, miszerint nem mondunk nagyot ha azt állítjuk: hogy Budapestig hasonló komforttal ellátott étteremre alig vagy éppen nem találhatunk. A miskolczinál minden tekintetben elébb áll. Ami azonban e fényes kiállítású étteremmel nincs összhangban, azaz előtte elnyúló perron primitív burkolata, mely utcai kövezetnek sem járná meg, annyival kevésbé egy indóházi folyosó járdájának, hol naponként száz meg száz ember közlekedik. Megvagyunk győződve, hogy az igazgatóság, mely a közönség kényelmét s azonkívül a külsínt is mindig szemelőtt tartja, mielőbb vagy aszfaltotatni fogja e helyet vagy pedig ami tartósabb: kerámizált burkolatot fog annak alkalmazni. De ez még nem minden, ami átalakításra vár ezen induló-háznál. A „bizonyos helyek“ annyira exponálva vannak itt, miszerint a várótermek és a jegyváltó előcsarnok levegője — dacára az alkalmazott vízvezetéknek — folytonosan bűzös s az ott való tartozkodást sokszor nagyon is kellemetlenné teszi. Mint fentebb megjegyeztük, az igazgatóság bizonyára fog módot találni arra, hogy úgy az egyik mint a másik kérdés mielőbb és pedig az utazó közönség előnyére nyerjen elintéztést.

(Társas-vacsora.) A sátoralja-ujhelyi polgári olvasó kör Kossuth Lajos nagy hazánkfia névnapjának évfordulója alkalmából f. h. 24-én az „Ó-kaszinó“ vendéglő éttermében társas vacsorát rendez, melyre az olvasókör, választmányja meghívja a város hazafias közönségét. A részt venni szándékozók a polg. olvasó-kör helyiségében s a rendező bizottság tagjainál előre jelentkezhetnek. Vacsorajegy ára 60 kr.

(Terjed a fillokszera.) Alsó-Hegyaljáról értesítenek: miszerint ujabban B.-Kereszturban konstatáltak a fillokszera felléptét gr. Desewffy Miklós szőlőjében. Az inficiált terület eddig másfél holdat tesz ki. A Hegyalja felső végpontja sincs már e kártékony rovtartól megkímélve, a mennyiben Báriban, gr. Vay Károlyné parkjában levő szőlő-lugason szintén találtak fillokszerát.

(Tűzvétség.) Kásón f. h. 17-én eddig kipuhatolhatlan okból tűz keletkezett, mely a nagy szélről élesztve rövid pár óra alatt 18 lakóházat tett semmivé.

(Földrengés.) F. h. 17-én az esti órákban — mint levelezési rovatunkban olvasható — megyénk felvidékén földrengés vonult át s kisebb nagyobb károkat okozott. Nagy-Mihály, Homonna, Varannó, Tavarna, L.-Volya, és Mogyoróskáról vannak tudósításaink, melyek e nálunk ritkán észlelhető természeti tűneményt jelzik. A lökések általában két másodpercig tartottak s ezek közt legerősebb volt a tavarnai és homonnai hol a grófi kastélyok is megrongáltattak.

(Öngyilkosság.) A tokaji távirdaállomás főnöke: Birner f. h. 21-én ismeretlen okból a Tiszába ölte magát s habár azonnal hozzáláttak kereséséhez, hulláját mindeig meg nem találták. (Varannóról) írják nekünk: miszerint király öfelsége születés napját ünnepélyesen ülte meg a város lakossága s fényesen kivilágított. Kivétel csak is a kir. adóhivatal helyisége képezett,

melynek gazdái — véletlenül-e vagy czélzatosan — nem látszottak tudomást venni a nap jelentőségéről. Általános megbotránkozást szült e mulasztás s oly megjegyzéseket provokált, melyeket szintén nem tesznek ablakukba. Még a legszegényebb osztály is igyekezett kifejezést adni koronás királya iránti hő érzelmének s így annál inkább megrovandó azok mulasztása, kik mint állami tisztviselők első sorban lennének hivatva megadni a szeretett monarchának a köteles tiszteletet.

(Az agyagosi) új furdőben, — mint Mogyoróskáról írják — f. h. 15-én Varannó és vidéke fiatalsága táncmulatságot rendezett, mely minden tekintetben sikerült. Derült ég mosolygott a nevezett napon Agyagosra — írja a tuláradozó tudósító — belészöve sugarait a szép szöke hölgyek arany hajába s körülragyogva a barnák éj-fürtjeit... Fáraó unokái huzták a jobbnál jobb talpalávalókat s a fiatalság járta tüzzel, hévvel a táncztermet színes lampionok fénye világítja meg, pedig nem igen volt szükség reá, miután elég tündöklő csillag ragyogott ott. A hölgyek egyszerű eleganciája azt bizonyítja: hogy a drágakő bármily foglalatban is drágakő marad. A kedélyes mulatságnak éjfélt vetett véget, feldőléssel fenyegetve a távozó öregeket, miután a fiatalok előtt az égő szempárok ragyogtak vezérlő szövevények gyanánt. Harmadnapra az öreg föld is megmozdult s hajlandók vagyunk hinni: hogy tánczkezdve az agyagosi mulatság behatása alatt keletkezett s nem csak maga járta, de a szobában levő tárgyakkal is ugyancsak járta a kállai kettőst.

(Lapunk mult) számában a „Különfélék“ közt „Tokaji kisértet“ cím alatt közölt újdonságunkra vonatkozólag a tokaji h. főbíró: Paulay Gábor úrtól egy magán levelet vettünk, a mely közleményünknek azon részét, hogy a g. kath. toronyba magát befészkelte négy bagoly elfogatása, mily nagy feltűnéssel történt, meglehetősen érzékeny, s talán még inkább epés hangon desavouálja s azt, ki e világra szóló eseményt velünk tudatta, nem a legkíméletesebb szavakkal illeti. Hát, a mint Paulay ur levelében maga is írja, a dolog nem tréfa, valósággal megtörtént az és így, ha az eset leírása kissé felsallangózott, felcizírozott kiadásban került már a „Zemplén“ hasábjára: ez lehet a fantázia szüleménye is és ezért keservesen feljajdulni — tulérzékenységgel; mert az a sallang, az az illusztráció semmi más, mint bors és paprika, a mik az olvasmányok egy kis „jóíz“ adnak. Különben mi az egész történet ártatlan, tréfas dolognak tartottuk s ha biztos kézből nem kapjuk, talán kételkedtünk is volna azon, hogy megtörtént. Ma már kétségünk, teljesen el van oszlatva, s ha tán nem oly parádéval ment végbe az a hadjárat, mint azt megírtuk t. i. „csakányokkal, vasvillákkal, alabárdokkal“: (ez talán nincs is Tokajban?) az inkriminált szavakat a Paulay ur kedvéért utólag ezennel kivöröskretázzuk.

(A sárospataki ifjúság) f. augusztus hó 16-án tartotta meg szokott szünidei táncmulatságát az ottani önkéntes tűzoltó egylet javára igen jó sikerrel. A jókedvű táncznak csak a hűvös éj 10 órája vetett véget. A mulatság a zöldben, a Kossuth kertben folyt le. Tánczosok nem csak szépek, de szép számmal is voltak. Ott volt Arvai Ilnok, Besseney Erzsike, Bogay Vilma, Bukoveczky Gizella, Katona Erzsike és Mariska, Kérészy Emma, Maraszka Vilma, Meczner Ilka (A. Bereczki) és Margit (Hotyka), Morvai Ida, Schleier Lujza (Hotyka), Szivós Irma, Szinyey Mariska, Somossy Boriska, Zombory Margitka kisasszonyok, Pavletits Györgynek és Újhelyi Irénnek urhölgyek stb. A négyeseket 28 pár tánczolta.

(Uj menetrend.) Jövő hó 1-ső napjától a magyar éjszakkéleti vasut vonalain új menetrend lép érvénybe. Az új menetrendet már lapunk mai száma hozza.

(Iskolai értesítés.) A s. a.-ujhelyi r. kath. gymnasiumban a beiratások és javító vizsgálatok újabb ministeri rendelet szerint csak is augusztus hó 29., 30. és 31-én tartatnak; szept. 1-én lesz az év ünnepies megnyitása, 2-án szept. már rendes előadás. Miről azon hozzáadás-sal értesítettnek a t. cz. szülők és gyámok, hogy az 1-ső osztályba csak oly tanulók vétetnek föl, kik aug. 31-én a 9 évet már betöltötték s ezt hiteles keresztlevelel, illetőleg születési bizonyítványal igazolják; továbbá hogy az évi 18 frt tandíjon kívül, újabb rendelet szerint, ezentul nemcsak az 1-ső osztályba lépők, hanem kivétel nélkül minden tanuló felvételi díj címén még 2 frtot tartozik beiratáskor fizetni. Halmi László, gym. igazgató.

(Szülők figyelmébe.) Egy budapesti ur család a jövő tanévre hajlandó egy pár jó házból való tanulókat teljes ellátásra elfogadni. A lakás Budapest közép-pontján van első emeleten. A Budapest közepén szobai furdő és zongora is áll rendelkezésükre. A háznál francia társalgás folyik, ezenkívül kívánatra külön francia-leczkék is adatnak. Az érdeklődőknek lapunk kiadóhivatala kézséggel nyújt felvilágosítást.

(Értesítés.) 1. A homonnai polgári fiiskolában a beiratások f. é. aug. 31-től szept. 7-ig, a javító, pót-, magán- és felvételi vizsgálatok szept. 3-án délután fognak tartatni. Tandij egész évre 5 frt, beiratási díj külön 2 frt. Szegény sorsu jó tanulók tandíjmentességért folyamodhatnak. Ez iránti kérvényeket az iskolaszékhez czimezve a beiratáskor alulírt igazgatónál kell benyújtaniok. A m. v. növendékek a hittan tanításért külön 2 frt évi tandíjat fizetnek. A latin és francia nyelv, mint rendkívüli tantárgyak tanításáért szintén külön 6 frt, illetve 5 frt évi tandíj fizetendő. — 2. A polg. iskola első osztályába csak oly tanuló léphet be: a) a ki életének 9-ik évét betöltötte; b) kinek az elemi (nép-) iskola negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van, s erről vagy bizonyítványt mutat fel, vagy pedig felvételi vizsgát tesz. — 3. A polg. iskola bármely osztályába felvétetik minden oly tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik, és az azon osztályba megkivántató előkészütségről vizsgálat utján bizonyoságot tesz. A felvételi vizsga díjmentes. Más polg. iskolából vagy középtanodából jelentkező tanuló bizonyítványa alapján vétetik fel. Homonnán, 1885. aug. 19. Gerecz Lajos, a polg. iskola igazgatója.

„A Pesti Hírlap“, mely ma az országban egyik legolvasottabb, legkedveltebb s így egyszerűleg legerjedtebb lap, nevezetes ujtás előtt áll. Mint ugyanis a nevezett lap szerkesztője velünk közli, a Pesti Hírlap előzetőinek folytonos nagymérvű szaporodása szükségessé tette a lap kinyomatására eddig használt gyorsajtó-gépek kicserélését egy óránként tízezer példányt kinyomó, főlógó és könyvalakra összehajtó körforgó (rotációs) géppel, mellyel már legközelebb fog a lap nyomtatása megkezdetni. Attól kezdve a Pesti Hírlap naponként kivétel nélkül két egész iven (16 oldal) fog megjelenni, úgy azonban, hogy mint a 16 oldal lapszám szerint egymásra következő, összefüggő egészet — mintegy könyvet — fog képezni, mi lehetővé teszi a lap beosztását sok tekintetben megnehezítő s az összefüggés rovására eső külön mellékletek mellőzését. Ooly ujtás ez, minőt ma egyetlen budapesti lap sem képes fömutatni (sőt a bécsi lapok is csak külön nyomott mellékletekkel jelennek meg) s oly előny a lap olvasóira nézve, melyet — úgy hiszünk — mindnyájan méltányolni is fognak. De egyedül fog állani a Pesti Hírlap ezentul is következő specialitásaival: országközi karczolatok Mikszáth Kálmán tollából; zenemellékletek, minden héten egy vagy több szerzeménnyel; illusztrációk, egyes közlemények érdekesebb tételeire; mulattató apróbb közlemények (karczolatok, párisi apróságok, vegyesek, adomák,) melyek a Pesti Hírlap egy számából sem hiányzanak; főlógóalások a közönség köréből és szerkesztői üzenetek, mind oly számmal mint egymás lapban sem. A Pesti Hírlap minden párttól függetlenül szolgálja a nemzeti politika, szabadelvű haladás és a magyar demokracia érdekeit; vezércikkeit Pulszky Ferenc, Pesty Frigyes, Bekics Gusztáv, Török Kálmán, Eötvös Károly, Borostyáni Nándor, d. Kenedi Géza (Quintus), stb. írják. Tarczákat és karczolatokat: Mikszáth Kálmán (Scarron), Bartók Lajos, (Don Pedro), Agai Adolf (Csicseri Bors), Beniczky-Bajza Lenke, Majthényi Flóra, Tóth Béla, Tábori Róbert (Golumbus), Kürthy Emil (Köbor lovag), dr. Radó Antal, dr. Sziklay János, Roboz István, Sebők Zsigmond, Könyves Tóth Kálmán, Sümei Kálmán, Latkóczy Mihály, Szatmári Mór, Szépfaludi Ö. Ferencz, dr. Váradi Antal stb. írják. A Pesti Hírlap ára bő és változatos tartalma mellett is alig több, mint a negyedannyit sem közlő legkisebb néplapoké; azaz egy óra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr.: mely a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Nádor utca 7. sz.) küldendő. Mutatványszámok levelező-lapon kifejezett óhajra a kiadóhivatal egy hétig ingyen és bérmentve küld.

CSARNOK.

A hétről.

Mogyha dalárdánk a „Zemplén“ pár hét előtti számában valaki oldalba nem bökte volna, irván: hogy városunk társas életének élénkítésére minő kötelességei vannak stb. stb. hát bizony kanikulai lethargijából aligha felébred, s tovább hűsöl vala a kassai dalár zászló szentelésen szerzett babérokon, s mi pedig egy igazán élvezetes estély örömeitől lettünk volna megfosztva.

Hanem a dalegylet „perpetuum mobile“-je, a mi jó „Ragyasunk“ akinek fáradhatlanságát Sztropkó legkevésbé volt képes megszibbasztani, — mint a jó katona az ébresztőre — talpon termett, rövid idő alatt nyélbe volt ütve a dolog, leküzdve mindenféle apró-cseprő akadály, melyet az indolentia gördít a siker utjába, pár nap alatt terjedelmes plakátok kövér betűi hirdették minden utca szögletén az ígérkező eseményt, a 19-re kitűzött hangversenyt sokat ígérő műsorával.

Mükedvelőket csak tapssal szoktak és szabad kritizálni, mivelhogy a mükedvelői előadás olyan mint a házi ipar produktuma, ha megmutatják meg kell dicsérni, ha egyebet nem a törekvést, ócsárolni nem szabad, a kritika pedig ritkán udvarias, mindig valami érdességgel párosul. Ilyen kritikát csináljon az aki napzámba írja teli a papírost. Én szeretnék e helyütt is tapsolni, hogy hódolatomat méltóan fejezzem ki a mi kedves kis vendégünk: Czanyuga Emmácska kisasszony iránt. És ezzel nem hízolgys van kifejezve Sőt kijelentjük e helyütt, hogy irányában fokozottabb igényeket tápláltunk az estélyen, mint minden mükedvelővel szemben eddig, mi, akiknek szerencsénk volt őt a színpadon kívül megösmerni, s tudtuk, hogy egész kincses bányáját bírja azon tehetségeknek melyeket a művészet legkövetelőbb ága megkíván, és azt is

tudtuk, hogy tehetségei mily sok oldalú gondos kiképzésben részesültek. És a kisasszony felülhaladta várakozásunkat! Már megjelenésével a színpadon megnyerte rokonszenvünket, azt a gratiozus pukkerlit, melyel a tüntető szívélyes fogadtatást megköszönte, elnéztük volna akármeddig, olyan kecses volt. Egy kedves fiatal leányka megjelenésében különben is — minden jó izlésű ember előtt — ki van merítve az egész esztetika. Mindig is csudálkoztam azon, hogy az a sok tobákos német doctor mi a méneknek ir szép-tani értekezést holmi antiquariuslomok közül kivájt szobor-töredékről, mikor azt rajta kívül alig olvassa valaki! Miért, hogy nem a leánykáról ir, hiszen alig lehet egyébről igazán szépet írni.

* * *
 Vörösmarthy „Szép Ilonkáját” szavalta, és a „Margit alma” című egyfelvonásos vigjáték Margitját játszotta el. És ha Vörösmarthy látta volna egyik remekének művészi ábrázolóját, bizonyosan homlokon csókolja, mint a hogy a muzsa homlokon csókolta lathatlanul. Amit a halhatatlan költő élettelen papírra írt, az meg-elevenült előttünk a maga művészi tökéletességében.

Művészi erő, ihlet és a költői mű eszményének igazi felfogása sugárzott a fiatal művésznek kedves arcán. Hangszínezése, mimikája, a legfinomabb árnyalatok s a legerőteljesebb evolútiók ábrázolásaira egyaránt tökéletes volt. Érezte amit szavalt, és művészetével elragadóan fejezte ki amit érzett. Szemeinket két genius sugarai kápráztatták: a költő, aki az eszményt megadta, s a kis művésznő, aki azt oly mesterien kifejezte! Szavaltának legtündöklőbb része az volt, melylyel a reménytelen szerelem faldalmát, a lemondás bánatával egyesítve fejezte ki.

* * *
 A „Margit álma” ő volt az álmodozó. Egy hamis kis leány, aki fejécskéjébe vette, hogy ő se fiskálshoz, se orvoshoz, se bankárhoz nem megy feleségül, hanem poetáné lesz. Mikor azután unokatestvére: Ferdinand (Székely Elek) szivecskéjét puhítani kezdi, belátja, hogy egy eleven váltóúzer többet ér mint egy holdvilág képű fakó poeta a képzeletben. Az egész — különben jelentéktelen — darabka; egy kedves csevcsés, melyet a kisasszony eleven — gondosan iskolázott — kellemes játéka tett érdekessé. Enni való kis makranczos, duzzogó suldó angyal (backfish) volt. Greguss egy tanulmányában azt mondja: „A művészetben a legfinyásabb izlés egyszerűsége a legjogosultabb” amiben kétségtelenül igaz van. És hisszük, hogy igazunk van, midőn azt mondjuk, hogy nem volt oly finyás izlés, melyet e darabcskában a kisasszony ki ne elégített volna. Előadásán több helyütt kivethető volt nemzeti színházunk nagy művésznőinek utánzása még pedig sikerülten és dícséretre legyen mondván a nélkül, hogy művészi rabságot áruolt volna. El. És ez jól van így minden önnálló alkotás kezdeté az utánzás.

A minden ízében intelligens közönségünk majd hogy le nem vette tetszésében a színpadról mint egy bábót, amin nem csodálkoztunk volna.

* * *
 Székely Elek barátunk e darabcskában az volt ami az életben, fiskális, akinek sok fejtörésbe került a nyelven kis alperest legyőzni, végtére is sikerült. Úgyesen játszott mint mindig, habár a szerep nemtudással küzdött is — mint mindig.

HIVATALOS RÉSZ.

10236. eln. sz. *Zemplénmegye alispánjától.*

Elnöki körlevél.

A t. megye bizottsági tagjait tisztelettel felkérem, hogy e **f. augusztus hó 29-én d. e. 10 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésre** megjeleni sziveskedjenek, a melynek tárgyai lesznek:

1. Nagymihály város kérvénye az ottani kir. járásbírósg telekkönyvi hatósággal leendő felruháztatása alkalmából vállalt kötelezettségei törvényhatósági jóváhagyatása iránt.

2. A kir. építészeti hivatal véleményes jelentése (10200. sz.) az ugyanazon város által kért közvetvám szedési jog tárgyában.

3. Ugyanazon városnak az ottani állami iskola építtetése alkalmából kötött szerződésére megkivántató törvényhatósági jóváhagyás. (10083. sz.)

4. Idősb Lónyay Gábor megyei bizottsági tag, a t. megye több országgyűlésén volt követe elhalálzásának bejelentése.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1885. aug. 14-én.

Matolai Etele,
 alispán.

6487. szám.

Pályázat.

A Zemplénmegyei közkórházi gondnok állomása lemondás folytán megüresedvén, arra ezenel pályázat nyitattik.

Javadalmazása: 600 frt évi fizetés, szabad lakás, tűzifa és a kórházi fehér-ruha mosatásáért 100 frt évi átalány. Viszont fizetésének megfelelő 600 frtnyi biztosítékot készpénz vagy értékpapírban, vagy jelzálogilag bekebelezett kötelezvényben letenni tartozik.

A pályázó kérvények legkésőbbben a f. 1885. évi szeptember hó 10-éig alulirtohoz, vagy a t. megyei kórházi választmányhoz benyújtandók.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1885. évi aug. 16-án.

Matolai Etele,
 alispán.

Zemplénmegye közigazgatási bizottságától.

Olvastatott a nmgu m. kir. közmunka- és közlekedési ministerium f. évi 22250. sz. a. kelt s az ő felsége többi királyságai és országaiiban szerzett gépkezelői és kazánfűtői képesítési bizonyítványoknak Magyarországoni érvényesítése tárgyában kiadott intézvénye.

A felolvasott ministeri intézvény tudomás és alkalmazkodás végett a kir. építészeti hivatal és a járás-szolgabíráknak másolatban kiadatni, s tudomás végett a „Zemplén” hivatalos lap utján közhírré tétetni határozatott.

Kelt Zemplénmegye közigazgatási bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1885. augusztus 10-én tartott ülésében.

Főispán ő méltósága távollétében

Matolai Etele

alispán,
 közig. biz. h. elnök.

(Másolat.) Közm. közl. ministerium. 22250. sz. Azon kérdés merülvén fel, vajjon az ő felsége többi királyságai s országaiiban szerzett gépkezelői és kazánfűtői képesítési bizonyítványok Magyarország területén is érvényesül birnak-e vagy sem, ezennel a következőket rendelem.

Mindazok, kik ő felsége többi országai és királyságainak erre illetékes hatóságai által kiállított bizonyítványok alapján a gépkezelés vagy kazánfűtés körül Magyarország területén alkalmaztatni kívánják, az itt fennálló gépkezelői vizsgáló bizottságok valamelyike előtt honosítási eljárásnak tartoznak magukat alavetni, a mely alkalmossal az érintett bizottságok által, kiváló figyelemmel az állam hivatalos nyelvének kellő tudására, meggyőződés szerzendő az iránt, vajjon az illetők, bizonyítványaik szerint, kellő képességgel birnak-e mindazon ismeretekben, melyek nálunk a képességi bizonyítványok elnyerésére szükségesek.

Az e részben kifogás alá nem eső egyének képesítési bizonyítványai, Magyarország területére érvényes honossági záradékkal látandók el, ellenesetben pedig az illetők a rendszeres gépkezelői, vagy kazánfűtői vizsga letételére, illetőleg pótlására utasítandók.

Végre értesitem a címet, hogy ily honosításért vizsgadíj nem fizetendő.

Budapest, 1885. július 16. A minister helyett Baross s. k. államtitkár.

Zemplénmegye közigazgatási bizottságától.

572/1015. A görög kath. és görög keleti felekezeti néptanítók elmozdítását tárgyzó vallás- és közoktatásügyi ministeri rendelet fololvastván.

Másolatban alkalmazkodás végett a kir. tanfelügyelőnek és a szolgabíráknak kiadatni és a „Zemplén” lap utján közzé tétetni rendeltetett. Kelt Zemplénmegye közig. bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1885. aug. 10-én ülésében.

Főispán ő méltósága távollétében

Matolai Etele,

alispán, mint a közig. biz. h. elnöke.

Másolat. A vallás és közoktatásügyi m. k. ministertől 21120. Zemplénmegye közig. bizottságának. Az 1880. évi január hó 13-án 32225/878. sz. a. és 1882. évi július 17-én 13645. sz. a. kelt körirataimban foglaltak ellenére ismételve fordulnak elő esetek, mikép gör. kath. és gör. keleti felekezeti iskolai tanítók, a nélkül hogy az 1868. évi XXXVIII. t. cz. 138. §-a szerint súlyos hanyagságot erkölcsi kihágást vagy polgári büntényül követtek volna el, állomásaikról indokolatlanul elmozdítottak. Hasonló eseteknek jövőben leendő elkerülése és a legfelsőbb felügyeleti jog teljes mértékben megóvása céljából a gör. kath. és gör. keleti felekezeti iskolai tanítók fegyelmi ügyeiben hozott határozatok, amennyiben a büntetés hivatal-vesztésben állapítatik meg, felülvizsgálás végett az ügyre vonatkozó összes vizsgálati iratokkal együtt ide felterjesztendő. Azon tanítók, kik állomásaikról jóváhagyásom nélkül mozdítottak el, a közigazgatási hatóságok által fognak állomásaikba visszahelyeztetni, mert az ily elmozdítás semmis és érvénytelen. Magától értetik, hogy ezen eljárás a kellő képesítéssel bíró tanítókra alkalmazandó; az 1868. évi XXXVIII. t. cz. 133. §-ban és az 1879. évi XXXVIII. t. cikkben megszabott képesítéssel nem bíró tanítók alkalmazása egyál-

talában érvénytelen és meg nem engedhető. Míról a bizottságot tudomás és további eljárás végett azzal értesitem, hogy ezen rendeletemet a járási szolgabírák és rendezett tanácsú városok polgármestereinek tudomására hozván, utasítsa őket, mikép előforduló esetek alkalmából, midőn a tanítónak fegyelmi uton állomásáról történt elmozdításánál az én jóváhagyásom ki nem mutatott, személyes felelősség terhe alatt a tanító-állomásába azonnal visszahelyezni szigorú kötelezőségeket tartásák. Budapest, 1885. július 13. Trefort.

Zemplénmegye közigazgatási bizottságától.

571990. A közig. biz. felterjesztése folytán értesíti a nmgu igazságügyi ministerium a bizottságot, hogy az 1883. évi XXV. t. cz. 10. §-a alapján, az uzsora vétségek ellen a sztrpkói járásra a büntető eljárásnak hivatalbóli megindítását elrendelte.

Tndomásul vétetett és a „Zemplén” hivatalos lapban közzétetni rendeltetett.

Kelt Zemplénmegye közig. bizottságának S.-a.-Ujhelyben, 1885. aug. 10-én tartott ülésében.

A főispán ő méltósága távollétében

Matolai Etele,

alispán,
 mint a közig. biz. h. elnöke.

10393. sz.

Zemplénmegye alispánjától.

A . alatti másolatban csatolt hirdetmény közhírrététel végett kiadatik.

S.-a.-Ujhely, 1885. augusztus 18.

Matolai Etele,

alispán.

Másolat. 808. szhoz. Hirdetmény. A 11. sz. ardo-pataki, valamint a 15. sz. idrai bodrogi átmeteszésekben végrehajtandó, számban 59826₂ köbméter földmozdítást, 118.820 köbméter kontrást és 1.633 köbméter vizalatti szikla robbantást igénylő összesen 156.809 frt 21 krral költségelt bővítési és mélyítési munkálatoknak vállalati uton leendő biztosítása céljából ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

A vállalatot szabályozó tervrajzok, előméret költségvetések és feltételek a tokaji m. kir. folyammérnöki hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

A kellően bélyegzett s a lepecsételt borítékban az ajánlat tárgyát jelző felirattal, valamint az ajánlott vállalati összeg 5%-ának megfelelő készpénzből vagy az általános feltételfizet 2-ik §-ában előirt értékpapirokból álló bánatpénzzel ellátott ajánlatok a tokaji m. kir. folyammérnöki hivatalnál *f. é. augusztus 31.* napjának d. e. 10 órájáig elfogadtnak.

Az ezen határidőn túl beérkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő és távirati ajánlatok tekintetbe nem vevetnek.

A kellő időben beérkezett s szabályszerűen felszerelt ajánlatok felbontása f. évi aug. 31-én d. e. 10 órakor történend a m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségeiben, mely felbontásnál az ajánlattevők is jelen lehetnek.

Az ajánlatban a költségvetési egységi árakbólí árengedmény vagy áremelés százalékokban kifejezve számokkal és betűkkel olvashatóan kiírandó; továbbá kiteendő az is, hogy ajánlattevő a helyszínét, tervrajzokat, előméret költségvetést és feltételeket ismeri, megértette s azokat kifogás nélkül elfogadja. Tokaj, 1885. augusztus 13. A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Nyiltér.

— E rovatban közöltékért nem felelős a szerkesztőség. —

Nyilatkozat.

Melyben nyilvánosságra kívánjuk hozni, hogy f. hó 2-án, a minoriták imregi kolostorában, a porciunculai búcsú alkalmával, a rend által adott ebédre számos intelligens vendég gyűlt egybe, azok között — meghívás folytán — néhány református is. Holott is, a történetesen Aradról jelen volt derék rendfőnököt, az előbb miséző pap, barancsi plébános és alesperes Beszterczey Ferencz felköszöntvén, dikciójában — minden apropos nélkül — keményen hangsúlyozta, hogy: *„jó magyar hazafi csak katolikus ember lehet;”* ami, természetesen kozmegbotránkozást szült a társaságban; és a mely balgatag, bennünket mélyen sértő kifejezésre, csakis az ünnepélyes alkalomra való tekintetből nem adtuk meg az esperes urnak azonnal a kellő választ.

Itt sem célunk egyébiránt hosszasan foglalkozni sem az egyénnel, sem indokolatlan állításával; annyit azonban ugy magunk, mint az összes magyar reformátusság nevében, talán szerénytelenség nélkül is elmondhatunk, hogy: ha megengedné a főtiszt. ur, a többi országos hitfelekezetek közt, büszkén hivatkozhatunk hazafiasági tekintetben is, ugy főtanítványainkra, mint népiskoláinkra, valamint számtalan élő, pl. a Vayak, Tiszák, Mocsáry stb., vagy már csak dicső emlékü pl. Kazinczy, Teleky, Mikó, Kölcsey, Szemere, Arany stb. református jeleseinkre, s ugy a multban, mint a jelenben viselt nemzeti dolga-